

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci

žalobkyně: **E. B.**, IČO: X
sídlem X
zastoupena advokátem JUDr. Zdeňkem Weigem
sídlem Nad Zátíším 586/22, Praha 4

proti

žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2016, č. j. 13621-2/2016-900000-304.7,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 1. 6. 2016 se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2016, č. j. 13621-2/2016-900000-304.7 (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

„napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný změnil rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 2. 2. 2016, č. j. 22287/2016-610000-12 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), tak, že jeho výrok v celém rozsahu nahradil novým výrokem, kterým podle § 69 odst. 2 písm. a) zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákona 331/2014 Sb. (dále jen „zákon o povinném značení lihu z roku 2013“) rozhodl o zabrání celkem 131 kusů v napadeném rozhodnutí specifikovaných lihovin zajištěných rozhodnutím Celního úřadu Praha D8 ze dne 29. 10. 2010, č. j. 35922-6/2010-176500-032 (dále jen „rozhodnutí o zajištění“ a „zajištěné lihoviny“), jelikož náležely žalobkyni jako pachatelce, kterou nebylo možno stíhat za správní delikt podle § 19 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 2 písm. s) body 1, 5 a 6 zákona č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 59/2010 Sb. (dále jen „zákon o povinném značení lihu z roku 2004“).

2. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil tím, že část zajištěných lihovin, které byly značeny kontrolní páskou, byla neznačeným lihem podle § 2 písm. s) bodu 5 zákona o povinném značení lihu z roku 2004, neboť příslušné kontrolní pásy byly bez jejich porušení lehce odstranitelné. Tato skutečnost byla prokázána fotodokumentací a protokolem o ohledání ze dne 15. 4. 2014, při němž byla provedena zkouška odstranění kontrolních pásek z namátkově vybraných spotřebitelských balení lihovin výrobců A. S. a L. D. V případě zajištěných lihovin, které nebyly značeny kontrolní páskou nebo měly odstraněnou kontrolní pásku, a zajištěné lihoviny v balení o 25 litrech bylo zkouškami provedenými Celně technickou laboratoří žalovaného prokázáno, že obsahují líh podle § 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Zajištěné lihoviny, které nebyly značeny kontrolní páskou, a zajištěná lihovina v balení o 25 litrech nebyly ve spotřebitelském balení, tedy šlo o neznačený líh podle § 2 písm. s) bodu 6 zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Zajištěné lihoviny s odstraněnou kontrolní páskou byly neznačeným lihem podle § 2 písm. s) bodu 1 zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Žalovaný tedy dovodil, že žalobkyně jako podnikající fyzická osoba naplnila skutkovou podstatu správního deliktu podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004, neboť neoprávněně nakládala s neznačeným lihem. Odpovědnost žalobkyně za tento správní delikt nicméně zanikla podle § 24 odst. 3 zákona o povinném značení lihu z roku 2004, a nebylo jí tedy možno uložit trest propadnutí věci podle § 21 odst. 1 písm. a) tohoto zákona. Jelikož samotné řízení o správním deliktu žalobkyně bylo pravomocně zastaveno, není v dané věci možné aplikovat přechodné ustanovení § 78 odst. 1 zákona o povinném značení lihu z roku 2013 a uložit zabrání věci podle § 22 zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Žalovaný odkázal na analogii s § 3 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), podle něž se ochranná opatření ukládají podle zákona účinného v době rozhodování soudu. Žalovaný tak změnil výrok prvoinstančního rozhodnutí a zabrání zajištěných lihovin uložil podle zákona o povinném značení lihu z roku 2013.
3. Dále se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval odvolacími námitkami žalobkyně. Námitce, že pokud její odpovědnost za správní delikt zanikla, zůstává věc ve stadiu důvodného podezření, které nebylo prokázáno, žalovaný nepřisvědčil, neboť bylo prokázáno, že žalobkyně neoprávněně nakládala s neznačeným lihem. Žalobkyně naplnila skutkovou podstatu § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004, neboť skladovala neznačený líh, jehož vlastnictví je nesporné, pouze zaniklo právo ji potrestat. Uvedený správní delikt navíc není předmětem tohoto řízení a jeho spáchání není třeba prokazovat. Postačí naplnění podmínek pro zabrání věci. K námitce, že za správní

delikt bylo možné uložit jen pokutu nebo propadnutí věci, žalovaný uvedl, že předmětem prvoinstančního rozhodnutí bylo toliko ochranné opatření zabrání zajištěných lihovin. K tomu doplnil, že výraz „nebo“ vyjadřuje možnost uložit jak jeden či druhý trest, tak i oba tresty současně. K námitce, že nečinnost správce daně při projednávání správního deliktu nelze nahrazovat uložením zabrání věci, uvedl, že cílem tohoto opatření je zabránit neoprávněnému nakládání s neznačeným lihem. Základní podmínkou je dispozice s neznačeným lihem a příčinná souvislost s užitím ke spáchání správního deliktu. Případem, kdy pachatele nelze postihnout, je i zánik odpovědnosti prekluzí. Námitce, že na danou věc měla být aplikována pro žalobkyni příznivější právní úprava § 69 odst. 3 věty druhé zákona o povinném značení lihu z roku 2013, žalovaný částečně přisvědčil v tom, že zabrání mělo být uloženo podle tohoto zákona, avšak nikoliv protože by to bylo pro žalobkyni příznivější. Ustanovení § 69 odst. 3 věty druhé zákona o povinném značení lihu z roku 2013 stanoví dvouletou prekluzivní lhůtu pro zabrání věci na daný případ nelze aplikovat, neboť se vztahuje jen na zabrání věci podle § 68 odst. 1 písm. d) tohoto zákona, tedy nikoliv na zabrání neznačeného lihu. K námitce, že odběr vzorků dne 15. 4. 2014 nebyl proveden ze zboží, které bylo zajištěno dne 25. 9. 2010, žalovaný uvedl, že z protokolu o ohledání a fotodokumentace je zřejmé, že se jedná o totožné zboží. Rozdíl v množství skladovaného zboží oproti zboží zajištěnému odpovídá přesně množství lihovin, které byly dne 25. 9. 2010 odebrány za účelem kontroly pravosti kontrolních pásek. K námitce, že žalobkyně dne 15. 4. 2014 nebyla přítomna odběru vzorků, žalovaný konstatoval, že podle protokolu o ohledání se žalobkyně ohledání dne 15. 4. 2014 ve skladu celní správy účastnila a souhlasila s odběrem vzorků bez její přítomnosti. Žalovaný se neztotožnil ani s námitkou, že odběry vzorků bylo možné provést jen v rámci kontroly dne 25. 9. 2010, neboť tak lze učinit i v průběhu příslušného správního řízení. Skutečnost, že nebylo prokázáno, zda obsah zajištěných lihovin neznačených kontrolní páskou byl totožný s obsahem lihovin zajištěných v rámci odlišného řízení, není relevantní. Podstatné je, že se jednalo o líc podle § 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Konečně žalovaný uvedl, že při ohledání dne 15. 4. 2014, kdy byly odebrány vzorky lihovin, byl zároveň proveden i „pokus“ odstranění kontrolních pásek, což je v souladu s § 54 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona 303/2013 Sb. (dále jen „správní řád“).

4. Žalobkyně v žalobě namítla, že zboží, z něž byly dne 15. 4. 2014 odebrány vzorky, nebylo tím, které bylo dne 25. 9. 2010 zajištěno, neboť nebylo opatřeno celními páskami, závěrami ani podpisem žalobkyně a navíc nesouhlasily počty balení. Dále namítla, že celní úřad při ohledání dne 15. 4. 2014 odebral jen 16 vzorků, ačkoliv bylo zajištěno 20 druhů lihovin. Dále namítla, že podle šesti odborných vyjádření Celně technické laboratoře žalovaného byly odebrané kontrolní pásky pravé a nebyly přilepeny více druhy lepidel. Žalobkyně nebyla přítomna jejich odběru. Dále namítla, že z rozhodnutí o zajištění není zřejmé, proč byly některé lihoviny značeny kontrolní páskou, kterou lze lehce odstranit. Dále namítla, že zajištěné lihoviny neznačené kontrolní páskou a rozlité do PET lahví o celkovém množství 66,5 litrů byly určeny pro osobní spotřebu. Nelze vycházet z definice § 4 odst. 5 písm. c) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“), neboť se týká určení plátce daně a povinnosti líc zdanit. Není pravdou, že při značení lihu nehraje osobní spotřeba žádnou roli, neboť se projevuje v definici distributora. Dále žalobkyně namítla, že listiny, jimiž byl proveden důkaz při jednání dne 12. 8. 2015, které jsou označeny v bodě 1 protokolu z tohoto jednání č. j. 59399-5/2015-610000-12, byly vyhotoveny v jiném řízení a nemohou být použity jako

důkaz. Neslouží ke zjištění stavu dané věci. Dále žalobkyně namítla, že při provedení důkazu ohledáním dne 20. 4. 2015 celní úřad nezjišťoval, zda počet balení lihovin souhlasí s počtem uvedeným v rozhodnutí o zajištění. Dále žalobkyně namítla, že dne 20. 4. 2015 se v rozporu s protokolem č. j. 66029/2015-610000-32.5 nekonalo ohledání věci, ale odebrání vzorků. To bylo navíc nezákonné, neboť odebírat vzorky lihu jsou celní úřady oprávněny podle § 16 odst. 2 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 pouze při kontrole. Kontrola žalobkyně byla zahájena a současně ukončena dne 25. 9. 2010, tedy jen v tento den bylo možné odebrat vzorky lihu. Vzorky odebrané později a jejich analýzy jsou proto důkazy získané v rozporu s právními předpisy a nepoužitelné podle § 51 odst. 1 správního řádu. Argumentace žalovaného, že zákon odebírání vzorků neomezuje, neobstojí, neboť státní moc lze uplatňovat jen v případech stanovených zákonem. Dále žalobkyně namítla, že není osobou, kterou nelze stíhat za správní delikt, neboť právo žalovaného na její poškození pouze prekludovalo. Nečinnost žalovaného přitom nelze nahradit uložením zabrání věci. Dosud nebylo pravomocně rozhodnuto o tom, zda se žalobkyně dopustila správního deliktu podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004, neboť řízení o tomto deliktu bylo zastaveno usnesením celního úřadu ze dne 1. 12. 2015, č. j. 59399-10/2015-610000-12 (dále jen „usnesení o zastavení řízení“). Žalobkyně je tedy pouze důvodně podezřelou z jeho spáchání a nikoliv pachatelkou ve smyslu § 22 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004. V této souvislosti poukázala rovněž na § 101 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, z něhož plyne, že věc zabíraná v trestním řízení musí náležet pachateli. I v případě zabrání věci podle zákona o povinném značení lihu tedy musí existovat pachatel, o němž bylo rozhodnuto, že správní delikt spáchal. Konečně žalobkyně namítla, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno, aniž by jí předtím celní úřad oznámil zahájení správního řízení a přestože předchozí řízení o správním deliktu žalobkyně celní úřad zastavil. Žalobkyni nebyla poskytnuta možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním.

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na obsah napadeného rozhodnutí. Dále uvedl, že z § 16 odst. 2 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 nelze dovozovat žádné časové omezení pro odběr vzorků pouze po dobu kontroly. Potřeba odebrat vzorky ze zajištěného zboží může vyvstat kdykoliv během navazujícího správního řízení. Podstatné je, že odběry byly provedeny z totožných, řádně zajištěných lihovin za přítomnosti žalobkyně. Dále žalovaný uvedl, že výsledky dokazování provedeného v řízení o správním deliktu, byť odpovědnost za něj zanikla, a řízení tak bylo zastaveno, lze použít pro navazující řízení o zabrání věci. Jedná se v principu o jediné řízení, které nevyústí v propadnutí, ale zabrání věci s procesním „meziprvkem“ zastavení. Zabrání neznačeného lihu je rozhodnutím *in rem*, jehož cílem je zabránit komukoliv s jeho neoprávněným nakládáním. Konečně uvedl, že pachatelem podle § 69 odst. 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2013 je s ohledem na účel zabrání neznačeného lihu nutno rozumět i osobu podezřelou ze správního deliktu, kterou nelze z jakéhokoli důvodu postihnout. Skutkové podstaty zabrání věci míří na všechny situace, kdy pachateli správního deliktu nelze uložit propadnutí neznačeného lihu.
6. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného zopakovala svou žalobní argumentaci. Dále uvedla, že z § 16 odst. 2 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 nelze vyvodit, že by celní úřady byly kdykoliv oprávněny odebírat vzorky. Rovněž uvedla, že zabrání lihovin bylo možné uložit pouze, pokud by žalobkyni náležely jako pachatelce správního deliktu, kterou nelze stíhat, anebo by jí nenáležely zcela. Žalobkyni přitom bylo možné stíhat, žalovaný byl pouze nečinný. Konečně žalobkyně namítla, že právo zabrat zajištěné

lihoviny prekludovalo dne 24. 9. 2015. K tomu obsáhle citovala judikaturu, a to zřejmě rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Afs 170/2014 – 35, publ. pod č. 3263/2015 Sb.NSS (všechna rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle něhož v případě prekluze práva na vyměření spotřební daně, není možno rozhodnout ani o propadnutí vybraných výrobků podle § 42 odst. 11 zákona o spotřebních daních. Tento závěr se dle jejího názoru analogicky uplatní i v nyní projednávané věci.

7. Žalovaný v duplice uvedl, že žalobkyně po uplynutí žalobní lhůty uplatňuje nový žalobní bod, podle něž mělo dojít k prekluzi práva uložit zabránění věci podle § 69 odst. 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2013. Žalobkyní citovaný rozsudek NSS sp. zn. 3 Afs 170/2014 je dle jeho názoru nepřijatelný, neboť u propadnutí vybraných výrobků je významná sankční složka tohoto opatření, zatímco zabránění neznačeného lihu je čistě ochranným opatřením. Nadto uvedl, že závěry tohoto rozsudku považuje za nesprávné a rozsáhle s nimi polemizoval.
8. Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), neboť žádný z účastníků se nevyjádřil k výzvě soudu, a soud tedy má za to, že oba s tímto postupem souhlasí. Žalobkyní navržené důkazy (napadené a prvoinstanční rozhodnutí) soud neprovedl, neboť tyto listiny jsou součástí správního spisu, jehož obsahem se dokazování zásadně neprovádí.
9. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 25. 9. 2010 byla v místě podnikání žalobkyně, tj. na adrese H. X, K. P., provedena Celním úřadem Praha D8 kontrola podle § 16 odst. 1 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 zaměřená na prodej neznačeného lihu ve spotřebitelském balení konečnému spotřebiteli. Kontrola proběhla na základě předchozí kontroly provozovny žalobkyně na adrese K. X, P. (dále jen „provozovna žalobkyně“), při níž byla zjištěna přítomnost a nabídka většího množství lihovin neznačených kontrolní páskou v PET lahvích. Kontrola v místě podnikání byla provedena za přítomnosti žalobkyně v garáži rodinného domu a další samostatně stojící garáži v její blízkosti. Bylo při ní nalezeno celkem 66,5 litrů lihovin rozlitých do PET lahví od limonád a minerálních vod o objemech 0,5, 1,5 a 2 litry neznačených kontrolní páskou, přičemž podle popisků a barvy se zřejmě jednalo o druhy lihovin meruňka, rum (tuzemák), vodka a zelená. Dále zde bylo nalezeno celkem 81 šestilitrových balení lihovin od výrobců A. S. (5x Meruňka, 8x Borovička, 28x Vodka jemná, 24x Tuzemák a 8x Moravská švestka) a L. D. (3x Fernet citrus, 1x Griotka a 4x Kyselé jablko). Tři z těchto šestilitrových balení (2x Fernet citrus a 1x Griotka) byla otevřena s odstraněnou kontrolní páskou. Zbývajících šestilitrových balení byla označena kontrolními páskami, které ale naznačovaly možnost předchozího použití. Konečně, při kontrole bylo nalezeno i jedno 25 litrové balení lihoviny Bylinná hořká (od výrobce L. D.) a horkovzdušná pistole. Všechny výše uvedené lihoviny Celní úřad Praha D8 podle § 16 odst. 2 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 ještě téhož dne zajistil a jejich seznam zaznamenal v protokolu ze dne 25. 9. 2010, č. j. 35922-3/2010-176500-032 (dále jen „protokol o zajištění“). Dne 29. 10. 2010 pak vydal rozhodnutí o zajištění.
10. Oznámením ze dne 24. 8. 2011 zahájil Celní úřad Kladno řízení o správním deliktu podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004, jehož se žalobkyně měla dopustit tím, že jako podnikající fyzická osoba v místě svého podnikání neoprávněně nakládala s celkem 579,5 litry neznačeného lihu. Rozhodnutím Celního úřadu Kladno ze

dne 8. 8. 2012, č. j. 6187-3/2012-176900-021, byla žalobkyně uznána vinnou mj. ze spáchání výše uvedeného správního deliktu a byla jí uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a propadnutí zajištěných lihovin. Rozhodnutím ze dne 23. 1. 2014, č. j. 3766/2014-900000-304.7, žalovaný rozhodnutí Celního úřadu Kladno v části týkající se správního deliktu podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 zrušil a věc vrátil celnímu úřadu k novému projednání. V odůvodnění zejména uvedl, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, neboť nebylo prokázáno, že obsahem PET lahví, šestilitrových balení s odstraněnou kontrolní páskou a 25 litrového balení byl skutečně líh podle § 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004. U zbývajících zajištěných lihovin (tj. šestilitrových balení s neodstraněnou kontrolní páskou) pak nebylo prokázáno, že kontrolní pásku z nich lze bez jejího porušení lehce odstranit, tedy že jde o neznačený líh podle § 2 písm. s) bodu 5 zákona o povinném značení lihu z roku 2004.

11. Dne 15. 4. 2014 proběhlo ve skladu Správy státních hmotných rezerv P. ohledání zajištěných lihovin za účasti pracovníků celního úřadu, jednoho svědka a zástupce žalobkyně. Ve skladu byly identifikovány dvě palety s kartony, které byly označeny číslem jednacím případu a přelepeny celními páskami. V kartonech se nacházela plastová balení lihovin, jejichž množství a druh bylo zkontrolováno oproti seznamu v protokolu o zajištění. Bylo zjištěno, že chybí jedno šestilitrové balení od každé z lihovin označených jako Meruňka, Borovička, Vodka, Tuzemák, Moravská švestka (vše od výrobce A. S.), Kyselé jablko a Fernet citrus (vše od výrobce L. D.). Dále byla provedena zkouška sejmutí kontrolních pásek u čtyř ze šestilitrových balení (tři od výrobce A.S. a jedno od výrobce L. D.) a u 25 litrového balení. Touto zkouškou bylo zjištěno, že kontrolní pásky se ve všech případech po lehkém tahu rukou uvolnily z těla kanystru. Bylo tedy možné otevřít balení, ačkoliv kontrolní pásky bylo možné použít k další aplikaci. Zástupce žalobkyně k ohledání do protokolu uvedl, že zboží ve skladě nejsou zajištěné lihoviny, neboť nebylo zajištěno celními závěrami a páskou s podpisem žalobkyně. Počty balení lihovin navíc nesouhlasí. Dále uvedl, že nemůže být přítomen odběru vzorků a že souhlasí s jejich odebráním. Po odchodu zástupce žalobkyně byl proveden odběr celkem 17 vzorků lihovin po dvou z každé lihoviny. Podle příslušných protokolů Celně technické laboratoře žalovaného bylo u všech vzorků zjištěno, že obsah ethanolu činí více než 15 % objemu. Ve vyjádření ze dne 28. 8. 2014 žalobkyně v návaznosti na jednání konané dne 19. 8. 2014, při němž bylo prováděno dokazování protokoly o odběru vzorků a protokoly o jejich zkouškách, namítla, že celní úřad odebral pouze „16 vzorků“, ačkoliv v protokolu o zajištění je uvedeno 20 druhů lihovin. Celní úřad proto dodatečně dne 20. 4. 2015 provedl odběr zbývajících tří vzorků. I v jejich případě zkoušky provedené Celně technickou laboratoří žalovaného potvrdily, že obsahují více než 15 % ethanolu.
12. Usnesením o zastavení řízení ze dne 1. 12. 2015, celní úřad podle § 66 odst. 2 správního řádu zastavil řízení o správním deliktu žalobkyně podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 zahájené oznámením ze dne 24. 8. 2011, neboť odpovědnost žalobkyně zanikla. V odůvodnění uvedl, že za počátek běhu pětileté prekluzivní lhůty podle § 24 odst. 3 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 považuje den kontroly žalobkyně tj. 25. 9. 2010. Vzhledem k tomu, že do 24. 9. 2015 nebylo ve věci pravomocně rozhodnuto, nezbylo celnímu úřadu, než řízení zastavit.
13. Dne 2. 2. 2016 celní úřad vydal prvoinstanční rozhodnutí, jímž podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 zabral zajištěné lihoviny. Napadeným rozhodnutím žalovaný výrok prvoinstančního rozhodnutí zcela nahradil tak, že zabrání

zajištěných lihovin uložil podle § 69 odst. 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2013.

14. Podle § 21 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 „[p]ropadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli správního deliktu a byla ke spáchání správního deliktu užita nebo určena [...]“.
15. Podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 „[n]ebylo-li uloženo propadnutí věci uvedené v § 21 odst. 1 písm. a) nebo b), lze rozhodnout, že se taková věc zabírá, jestliže náleží pachateli správního deliktu, kterého nelze za správní delikt stíhat [...]“.
16. Na úvod soud poznamenává, že velkou část žaloby tvoří prakticky doslovná reprodukce různých podání a listin z předchozích řízení před správními orgány. Je přitom jen obtížně seznatelné, kdy žalobkyně toliko rekapituluje svá dřívější podání a kdy uplatňuje žalobní body, tedy skutkové a právní důvody, pro něž považuje napadené rozhodnutí za nezákonné či nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Argumentace žalobkyně nadto není konzistentní, ale její námitky (žalobní body) se často prolínají a opakují. Soud se však přesto se všemi klíčovými námitkami (žalobními body) vypořádal.
17. Dále je třeba zdůraznit, že předmětem nynějšího soudního řízení je přezkum napadeného rozhodnutí, jímž bylo žalobkyni uloženo zabrání zajištěných lihovin. Žalobní bod, že z rozhodnutí o zajištění není zřejmé, proč byly některé kontrolní pásy lehce odstranitelné a jak bylo zjištěno, že již byly použity a přilepeny hmotou z tavící pistole, nesměruje proti napadenému rozhodnutí či řízení mu předcházejícímu, nýbrž proti údajným nedostatkům odůvodnění rozhodnutí o zajištění, které jsou pro posouzení dané věci irelevantní. Soud se jím proto věcně nezabýval (srov. obdobně body 16 až 19 rozsudku NSS ze dne 25. 7. 2018, č. j. 8 Azs 59/2018 – 59).
18. Před samotným posouzením věci se soud zabýval otázkou, jakou právní úpravu je z hlediska časové působnosti třeba aplikovat. Podle § 78 odst. 1 zákona o povinném značení lihu z roku 2013 platí, že „[d]ojde-li k porušení povinnosti při značení lihu nebo při nakládání s lihem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se v řízení o správním deliktu podle dosavadních právních předpisů.“ Pro závěr o aplikovatelnosti dosavadních právních předpisů, tj. zákona o povinném značení lihu z roku 2004, je tudíž zásadní, zda řízení vedené před celním úřadem a žalovaným lze považovat za řízení o správním deliktu (ve smyslu zákona o povinném značení lihu z roku 2004, jelikož právě jeho porušení je v tomto řízení sankcionováno). Soud má na rozdíl od žalovaného za to, že, byť bylo napadeným rozhodnutím uloženo toliko zabrání věci, jde o rozhodnutí vydané v řízení o správním deliktu, na něž dopadá citované přechodné ustanovení.
19. Je třeba vycházet z toho, že (obecně vzato) předmětem řízení o správním deliktu je primárně příslušný skutek (srov. např. body 53 až 58 rozsudku NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 – 541). Předmětem posouzení je pak nejen posouzení viny obviněného, ale také uložení konkrétních zákonem stanovených právních následků, tj. především správních trestů, ale i případných ochranných opatření (a to bez ohledu na to, zda jsou ukládána pachateli či třetím osobám, které jsou v takovém případě účastníky deliktního řízení). Zákon o povinném značení lihu z roku 2004 spojuje se správním deliktem podle § 19 odst. 1 písm. a) jak správní tresty v podobě uložení pokuty (§ 19 odst. 4) a propadnutí věci (§ 21), tak i ochranné opatření zabrání věci (§ 22). Jednou z podmínek pro uložení zabrání věci je skutečnost, že došlo ke spáchání správního deliktu, neboť zabrat lze jen takovou věc, jež mohla být předmětem propadnutí, které však nebylo uloženo (§ 22 odst. 1

zákona o povinném značení lihu z roku 2004). Jinými slovy, zabránění věci je vůči propadnutí subsidiárním institutem. Zabíranou věcí je vždy věc, která byla užita nebo určena ke spáchání správního deliktu či jím byla získána nebo nabyta za správním deliktem získanou věc [§ 22 odst. 1 písm. a) a b) zákona o povinném značení lihu z roku 2004]. I před uložením zabránění věci proto musí být správním orgánem zjištěn a právně kvalifikován skutek obviněného (byť jej za tento skutek nelze stíhat), neboli zodpovězena otázka, zda skutek naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu. V řízení o správním deliktu je tak správní orgán povinen zvážit veškeré relevantní právní aspekty, tedy i otázku, zda jsou dány podmínky k uložení zabránění věci.

20. Z výše uvedeného plyne, že i správní řízení, jehož účelem je toliko rozhodnutí o zabránění věci, je v širším slova smyslu řízením o správním deliktu, jehož předmět je vymezen deliktním jednáním. Vzhledem k tomu, že hmotněprávním předpokladem pro zabránění věci je zjištění správního deliktu, nelze nikdy zcela oddělit rozhodnutí o zabránění věci od posouzení deliktního jednání, stejně tak jako od něj nelze oddělit pouze rozhodování o vině obviněného či o správním trestu (či dokonce jen o některém z více možných, např. o pokutě). Ve všech případech jde jen o *právní reflexi* skutku, který je vlastním předmětem řízení o správním deliktu. Soud má za to, že i řízení, v němž bylo rozhodováno toliko o zabránění věci, představuje řízení o správním deliktu ve smyslu přechodného ustanovení obsaženého v § 78 odst. 1 zákona o povinném značení lihu z roku 2013. V dané věci tedy měl být podle tohoto přechodného ustanovení aplikován výlučně zákon o povinném značení lihu z roku 2004, neboť i zabránění věci bylo žalobkyni uloženo v souvislosti se správním deliktem, ke kterému došlo porušením povinností před nabytím účinnosti zákona o povinném značení lihu z roku 2013.
21. Je sice pravdou, jak uvádí žalovaný, že v trestním právu je obecným pravidlem, že ochranná opatření se ukládají podle zákona účinného v době rozhodování soudu (§ 3 odst. 2 trestního zákoníku), avšak v tomto případě přechodné ustanovení § 78 zákona o povinném značení lihu z roku 2013 výslovně řeší časové účinky změny právní úpravy. Příkazuje ve věcech týkajících se porušení povinností plynoucích ze staršího zákona z roku 2004 aplikovat tento zákon jako celek (postupovat podle veškerých hmotněprávních i procesních ustanovení dosavadních právních předpisů, srov. bod 47 rozsudku NSS ze dne 26. 1. 2017, č. j. 1 Afs 235/2014 – 65, bod 47) a naopak neumožňuje samostatně použít novější ustanovení o zabránění věci. K analogické aplikaci trestního zákoníku *contra legem* nejsou dány žádné důležité důvody plynoucí z ústavního pořádku, tedy neexistuje mezera v zákoně, kterou by bylo potřeba *per analogiam legis* zaplnit (srov. např. bod 21 rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 29. 8. 2017, č. j. 5 As 154/2016 – 62, publ. pod č. 3632/2017 Sb. NSS).
22. Lze tedy uzavřít, že na projednávanou věc je zákon o povinném značení lihu z roku 2013 neaplikovatelný, a naopak bylo na místě zabránění věci formálně uložit podle dřívějšího zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Zároveň je však třeba uvést, že použití právního předpisu, který na věc nedopadá, není bez dalšího důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. V usnesení ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 – 87, publ. pod č. 1926/2009 Sb. NSS, totiž rozšířený senát NSS konstatoval, že „[p]oužití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu (rozsudku krajského soudu), mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k

závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.“ V projednávané věci lze již pouhým srovnáním podmínek pro uložení zabránění věci obsažených v § 22 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 a § 69 zákona o povinném značení lihu z roku 2013 dospět k jednoznačnému závěru, že v procesní i hmotněprávní podmínky pro uložení ochranného opatření zabránění věci, v daném případě neznačeného lihu, jsou v obou těchto předpisech i přes textové odlišnosti upraveny prakticky totožně. Pro danou věc je klíčové, že v obou případech bylo možno o zabránění věci (zde neznačeného lihu) rozhodnout, pokud (1.) nebylo rozhodnuto o jejím propadnutí a (2.) věc náležela pachateli správního deliktu, kterého nelze za správní delikt stíhat. Lze tak konstatovat, že se žalovaný i přes aplikaci právní normy tj. zákona o povinném značení lihu z roku 2013, který na věc nedopadá, zabýval týmiž skutkovými i právními otázkami, jakými by se musel zabývat i v případě aplikace zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Soud proto dospěl k závěru, že i při správním užití relevantních ustanovení zákona o povinném značení lihu z roku 2004 by výsledek řízení nebyl odlišný. V tomto kontextu pak soud přistoupil k posouzení jednotlivých žalobkyní uplatněných žalobních bodů.

23. Soud se nejprve zabýval žalobním bodem, podle něhož bylo prvoinstanční rozhodnutí vydáno, aniž bylo žalobkyni oznámeno zahájení správního řízení a umožněno vyjádřit se k podkladům napadeného rozhodnutí. Z obsahu správního spisu plyne, že oznámením ze dne 24. 8. 2011 bylo „na základě sepsaného protokolu o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů č. j. 20299/2011-176500-032 ze dne 20. 7. 2011“ zahájeno řízení ve věci správního deliktu žalobkyně podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 z důvodu, že měla jako podnikající fyzická osoba v místě svého podnikání neoprávněně nakládat s celkem 579,5 litry neznačeného lihu. Tímto oznámením byl tedy zásadně vymezen předmět deliktního řízení. Pokud pak bylo usnesením ze dne 1. 12. 2015 pravomocně zastaveno řízení „ve věci důvodného podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 19 odst. 1 písm. a) ZPZL, popsáného v protokole o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů č. j. 20299/2011-176500-032“, tj. ve vztahu ke skutku, ohledně kterého bylo toto řízení oznámením ze dne 24. 8. 2011 zahájeno, je zřejmé, že jeho předmět tím byl vyčerpán.
24. Pravomocné usnesení o zastavení řízení přitom nelze vnímat jen jako jakýsi procesní „meziprvěk“, jak uvádí žalovaný, řízení o správním deliktu žalobkyně bylo právní mocí usnesení o zastavení řízení skončeno, což bránilo jeho dalšímu pokračování, ledaže by bylo toto rozhodnutí odstraněno. Nebylo tedy zásadně možné v tomto řízení činit další procesní úkony. Na právních účincích usnesení o zastavení řízení nic nemění ani skutečnost, že se jednalo o usnesení, které se jen poznamenává do spisu. Ačkoliv obecně může správní orgán usnesení vydané touto formou měnit, právě v případě usnesení o zastavení řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu takto postupovat nelze, neboť nejde o usnesení vydané v průběhu řízení (§ 76 odst. 3 věta čtvrtá správního řádu), což plyne i z toho, že by jinak došlo k zásahu do právní jistoty jeho adresáta (srov. Vedral, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, str. 658). Ten totiž na základě usnesení o zastavení řízení může legitimně očekávat, že jednou pravomocně skončené řízení již nebude dále vedeno.
25. V projednávané věci celní úřad mohl procesně postupovat v zásadě dvěma způsoby. Buď mohl řízení o správním deliktu žalobkyně namísto usnesení o zastavení řízení ukončit meritorním rozhodnutím, v němž by prvním výrokem žalobkyni uložil zabránění zajištěných lihovin a druhým výrokem by řízení pro zánik odpovědnosti za správní delikt

zastavil (či by následně řízení zastavil samostatným usnesením). Pokud tak neučinil a řízení pravomocně zastavil, nabízela se mu již pouze druhá možnost, a to zahájit a provést nové řízení v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí o zabránění věci, a to včetně všech procesních úkonů (tj. zejména žalobkyní namítného oznámení o zahájení a výzvy k seznámení se s podklady). Usnesení o zastavení řízení pro zánik odpovědnosti pachatele totiž nevytváří překážku věci rozhodnuté (*rei iudicatae*), neboť není rozhodnutím o věci samé (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2011, č. j. 5 As 73/2010 – 71, publ. pod č. 2316/2011 Sb. NSS, viz též Vedral, J., *op. cit.*, str. 596 až 597). V každém případě ale nebylo možné vydat prvoinstanční rozhodnutí jako první úkon v řízení, jak to učinil celní úřad. Soud v této souvislosti připomíná, že správní rozhodnutí (§ 9 správního řádu) je pojmově vždy výsledkem správního řízení (viz Vedral, J.: *K pojetí rozhodnutí správního orgánu ve správním řádu a soudním řádu správním*. In: Správní právo. 2012, č. 1-2, str. 1 a 2). Výjimku z tohoto pravidla musí zákon výslovně stanovit (viz např. § 62 odst. 5 věta druhá správního řádu), což není případ projednávané věci. Žalobkyni lze tedy přisvědčit v tom, že celní úřad a žalovaný pochybili tím, že jí neoznámili zahájení správního řízení o zabránění věci a následně jí v tomto řízení nedali možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, případně uvést další tvrzení a důkazy.

26. Nicméně je třeba posoudit, zda výše uvedené procesní pochybení mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Neoznámení zahájení správního řízení je bezpochyby závažnou procesní vadou, která však *a priori* nemusí mít pro výsledné správní rozhodnutí fatální následek. Smyslem řádného zahájení řízení i seznámení s jeho podklady je totiž zachování procesních práv účastníka řízení ve fázi před vydáním rozhodnutí. Rozhodné tak je, zda byla procesní práva žalobkyně reálně (materiálně vzato) zkrácena, zejména zda měla možnost se ke všem podkladům prvoinstančního rozhodnutí i napadeného rozhodnutí vyjádřit již před jejich vydáním (srov. např. body 33 a zejména 34 rozsudku NSS ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 – 47, a body 24 a 25 rozsudku NSS ze dne 8. 10. 2015, č. j. 10 As 123/2014 – 41).
27. V dané věci ze správního spisu vyplynulo, že v průběhu řízení o správním deliktu, které bylo ukončeno usnesením o zastavení řízení, byla procesní práva žalobkyně plně respektována. Toto řízení bylo řádně zahájeno oznámením ze dne 24. 8. 2011 a žalobkyni byl vždy dán prostor se k prováděným důkazům a dalším podkladům rozhodnutí vyjádřit, což žalobkyně ani nyní nezpochybňuje. Svých procesních práv ostatně také hojně využívala. O uvedeném svědčí především oznámení celního úřadu ze dne 24. 7. 2014, navazující protokol z ústního jednání ze dne 19. 8. 2014, vyjádření žalobkyně ze dne 28. 8. 2014 a zvláště pak (poslední) oznámení ze dne 24. 7. 2015 a navazující protokol z ústního jednání ze dne 12. 8. 2015, v němž byla žalobkyni stanovena třicetidenní lhůta k vyjádření se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním, čehož žalobkyně vyjádřením ze dne 9. 9. 2015 využila. Žalobkyni tak byla již v tomto řízení dána možnost seznámit se s podklady, vyjádřit se k nim a navrhnout další důkazy. Samotné řízení o správním deliktu žalobkyně proběhlo řádně, celní úřad pouze, ač k tomu byl procesně „připraven“, nepřistoupil přímo k vydání rozhodnutí o zabránění věci (spolu s výrokiem o zastavení), ale namísto toho vydal usnesení o zastavení řízení.
28. Jako podklad pro vydání navazujícího prvoinstančního rozhodnutí přitom celní úřad převzal pouze ty listiny (zejména protokoly celního úřadu o kontrole, protokoly o ohledání, protokoly o ústním jednání, protokoly o odběru vzorků, protokoly o zkouškách, vyjádření žalobkyně), které tvořily již součást správního spisu před vydáním

usnesení o zastavení řízení. Je třeba zdůraznit, že celní úřad v řízení o zabránění věci a následně ani žalovaný v odvolacím řízení podklady pro rozhodnutí nikterak nedoplňovali. Materiálně tak byla procesní práva žalobkyně plně zachována, neboť jí byl celním úřadem poskytnut prostor k jejich uplatnění již v předchozím řízení, během něhož se žalobkyně mohla vyjádřit nejen k shromážděným podkladům a posouzení skutku, ale rovněž i k případnému ochrannému opatření spočívajícímu v zabránění věci, jehož uložení bylo možné očekávat s ohledem na prekluzi správního deliktu. V podstatě byla žalobkyně ve stejné procesní situaci, jako kdyby celní úřad již v předchozím řízení o správním deliktu, během něhož jí řádně umožnil uplatnění všech procesních práv, rozhodl ihned o zabránění zajištěných lihovin, pouze s tím rozdílem, že prvoinstanční rozhodnutí o zabránění zajištěných lihovin bylo vydáno až po pravomocném zastavení tohoto řízení. Je též podstatné, že se celní úřad v prvoinstančním rozhodnutí věcně zabýval vyjádřeními žalobkyně (viz str. 8 až 11 a str. 17 až 20) podanými v předchozím řízení, které bylo pravomocně zastaveno, což žalobkyně ani nezpochybňuje. Celní úřad i žalovaný se žalobkyní řádně jednali jako s účastníkem řízení, vycházeli jen ze skutečností a podkladů, k nimž se již dříve vyjádřila nebo měla možnost se k nim vyjádřit, a řádně se vypořádali s jejími námitkami. Žalobkyně ani netvrdí, že by nebyla seznámena s některými podklady prvoinstančního a napadeného rozhodnutí. Byť tedy nebylo řízení, jehož výsledkem bylo prvoinstanční (a napadené) rozhodnutí, formálně řádně zahájeno prostřednictvím oznámení žalobkyni a žalobkyni nebyl dán prostor k novému seznámení se s podklady řízení, ke skutečnému (materiálnímu) zkrácení jejích procesních práv nedošlo. Chybný postup celního úřadu tak podle názoru soudu nemohl mít vliv na zákonnost prvoinstančního a potažmo ani napadeného rozhodnutí. Uvedený žalobní bod je proto nedůvodný.

29. Žalobkyně dále namítla, že zboží, z něž byly dne 15. 4. 2014 odebrány vzorky, nebylo zajištěnými lihovinami. S tím nelze souhlasit. Z protokolu o ohledání ze dne 15. 4. 2014 plyne, že všechny kartony se zajištěnými lihovinami byly přelepeny celními páskami a označeny číslem jednacím věci. Tato skutečnost je patrná i z pořízené fotodokumentace. Že se jedná o totožné lihoviny, se jeví i z porovnání s fotografiemi pořízenými při kontrole žalobkyně dne 25. 9. 2010. Celní úřad taktéž při ohledání provedl kontrolu množství a druhu lihovin oproti seznamu zajištěných lihovin, a byť zjistil, že jejich počet je menší o celkem sedm balení, tento rozdíl přesvědčivě odůvodnil. Soud má za to, že nevystávají pochybnosti o tom, že vzorky byly dne 15. 4. 2014 odebrány z týchž lihovin, jako byly žalobkyni zajištěny. Požadavek žalobkyně na opatření zajištěných lihovin celními závěrami či páskami s podpisem žalobkyně jednak nemá oporu v právních předpisech, a nadto by takový postup byl nadbytečný, neboť celní pásky označené číslem jednacím věci dostatečně zabezpečovaly, že nedojde k záměně zajištěných lihovin. Samotná skutečnost, že počet zajištěných lihovin byl o sedm balení nižší, pak ještě nutně neznamená, že nejde o totožné zboží, zvláště pokud v ostatních ohledech (druh, balení a vizuální stránka) ohledávané lihoviny odpovídaly seznamu v protokolu o zajištění. Jak též poukázal žalovaný v napadeném rozhodnutí, nepřítomnost podstatné části chybějících balení (všech vyjma jednoho šestilitrového balení lihoviny Kyselé jablko od L. D.) lze vysvětlit tím, že se jednalo o ta balení, která byla dříve odebrána za účelem provedení analýzy kontrolních pásek, což je ve správním spise podepřeno šesti odbornými vyjádřeními Celně technické laboratoře žalovaného o ověření pravosti příslušných kontrolních pásek. Žalobní bod je proto nedůvodný.

30. Dále žalobkyně namítla, že celní úřad při ohledání dne 15. 4. 2014 odebral jen 16 vzorků, ačkoliv bylo zajištěno 20 druhů lihovin. K tomu lze jen stručně říci, že dne 15. 4. 2014 bylo odebráno 17 a nikoliv 16 vzorků, neboť ve spise se nachází celkem 17 protokolů o odběrech ze dne 15. 4. 2014. Tomu odpovídá i počet protokolů o zkouškách vzorků provedených Celně technickou laboratoří žalovaného. Zbývající 3 vzorky pak byly odebrány dne 20. 4. 2015, což plyne ze tří protokolů o odběrech z tohoto dne. Celně technická laboratoř žalovaného provedla i jejich zkoušky, přičemž zjistila, že obsahují ethanol v množství vyšším než 15 %, o čemž svědčí příslušné protokoly o zkouškách ze dnů 12. 6. 2015 a 15. 6. 2015. Skutkový stav byl tedy v tomto směru celním úřadem zjištěn v souladu s § 3 správního řádu. Žalobní bod je proto nedůvodný.
31. Dále žalobkyně namítla, že odebrané kontrolní pásky byly pravé a nebyly přilepeny více druhy lepidel a že nebyla přítomna odběru kontrolních pásek. Soud konstatuje, že ty zajištěné lihoviny, které byly kontrolními páskami značeny, byly posouzeny jako neznačený líh podle § 2 písm. s) bodu 5 zákona o povinném značení lihu z roku 2004, tedy šlo o líh ve spotřebitelském balení značeném kontrolní páskou, kterou lze bez jejího porušení lehce odstranit. Tento závěr byl přitom učiněn na základě ohledání ze dne 15. 4. 2014, při němž byla provedena zkouška sejmutí kontrolních pásek, při níž bylo zjištěno, že kontrolní pásky se po lehkém tahu rukou uvolnily z těla kanýstrů a po otevření balení bylo možné jejich další použití. Zda byly kontrolní pásky pravé, či byly přilepeny jen jedním druhem lepidla, tak není rozhodné z hlediska klasifikace lihu jako neznačeného podle § 2 písm. s) bodu 5 zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Odborná vyjádření Celně technické laboratoře žalovaného o ověření pravosti kontrolních pásek tudíž ve věci nejsou relevantními podklady a správní orgány z nich správně nevycházely. Z téhož důvodu nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ani skutečnost, že odběry kontrolních pásek byly provedeny bez vědomosti žalobkyně. Žalobní bod proto soud shledal nedůvodným.
32. Žalobkyně dále namítla, že lihoviny neznačené kontrolní páskou rozlité do PET lahví o celkovém množství 66,5 litrů byly určeny pro osobní spotřebu. K této námitce soud ve shodě se žalovaným uvádí, že tato skutečnost není relevantní z hlediska podmínek pro uložení zabránění věci podle § 22 zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Jak uvedl žalovaný, líh obsažený v PET lahvi je neznačeným lihem podle § 2 písm. s) bodu 6 zákona o povinném značení lihu z roku 2004, neboť není ve spotřebitelském balení. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. f) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 přitom není obecnou výjimkou z uvedené definice, jak se domnívá žalobkyně, neboť dopadá toliko na líh „dovážený“ pro osobní spotřebu, tedy líh dovezený ze zemí mimo daňové území Evropských společenství [srov. § 2 písm. g) a j) zákona o povinném značení lihu z roku 2004], což lihoviny rozlité do PET lahví nebyly a žalobkyně to ani netvrdí. Význam nemá ani definice distributora [§ 2 písm. o) zákona o povinném značení lihu z roku 2004], na kterou žalobkyně poukazuje, neboť se zajištěnými lihovinami nakládala tak, že je skladovala, nikoliv distribuovala [§ 2 písm. r) zákona o povinném značení lihu z roku 2004]. Ze skutečností zjištěných celním úřadem je nadto evidentní, že se jednalo o lihoviny, které žalobkyně užívala k podnikatelské činnosti. PET lahve se totiž nacházely v místě jejího podnikání a ve stejném prostoru jako ostatní zajištěné lihoviny (u nichž žalobkyně nepopírá jejich podnikatelské určení); některá šestilitrová balení byla otevřená a zčásti rozlita, přičemž žalobkyně ve vyjádření ze dne 3. 10. 2010 sama uvedla, že je rozlévala do PET lahví. Obdobné PET lahve s lihem byly dříve nalezeny v její provozovně. Nelze přehlédnout ani skutečnost, že námitku ohledně údajné osobní spotřeby vznesla žalobkyně

teprve dodatečně (není obsažena v protokole o kontrole ani ve vyjádření ze dne 3. 10. 2010). I kdyby ale snad lihoviny v PET lahvích nebyly určené k podnikání žalobkyně, nemělo by to vliv na přípustnost jejich zabrání, neboť správního deliktu (přesněji řečeno přestupku) neoprávněného nakládání s neznačeným lihem se mohla podle § 20 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 dopustit i fyzická osoba nepodnikající. Žalobní bod je proto nedůvodný.

33. Dále žalobkyně namítla, že některé z listin, jimiž byl proveden důkaz při jednání dne 12. 8. 2015, nemohou být použity jako důkaz. Soud žalobkyni nemůže přisvědčit. Skutečnost, že určitá listina byla vyhotovena pro účely jednoho řízení, nebrání tomu, aby byla podkladem pro rozhodnutí správního orgánu v jiném řízení. Výčet možných podkladů obsažený v § 50 odst. 1 správního řádu je toliko demonstrativní a nadto výslovně zahrnuje i „*podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci*“, což je právě případ listin uvedených v bodě 1 protokolu z jednání konaného dne 12. 8. 2015, kterými jsou různé dokumenty (protokoly a faktury) související s kontrolou provozovny žalobkyně. Skutečnosti zjištěné z těchto listin navíc, jak sama žalobkyně připouští, ani nebyly rozhodné pro posouzení věci žalovaným. Provedení dokazování bylo v podstatě nadbytečné, a nemohlo tedy mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobní bod proto soud shledal nedůvodným.
34. Dále žalobkyně namítla, že při provedení důkazu ohledáním dne 20. 4. 2015 celní úřad nezjišťoval, zda počet balení lihovin souhlasí s počtem uvedeným v rozhodnutí o zajištění. Ani této námitce soud nepřisvědčuje. Jak plyne z protokolu ze dne 12. 8. 2015, č. j. 59399-5/2015-610000-12, který cituje i sama žalobkyně, aniž by jeho obsah zpochybňovala, balení lihovin byla během ohledání dne 20. 4. 2015 ztotožněna podle seznamu uvedeného v rozhodnutí o zajištění za přítomnosti zástupce žalobkyně. Rovněž z příslušných protokolů o odběru vzorků (č. j. 66029-2 až 5/2015-610000-32.5) je zřejmé, že při ohledání byly odběry vzorků provedeny z lihovin označených jako „M“, tj. zřejmě Meruňka (o objemu 1,5 litru a 1 litr) a „Z“, tj. zřejmě Zelená (o objemu 0,5 litru), tedy z těchž, jako jsou uvedeny ve výroku rozhodnutí o zajištění. Právě od těchto lihovin byl navíc rozhodnutím o zajištění zajištěn vždy jen jediný kus – jejich počet při ohledání tak ani nebyl důvod blíže kontrolovat. Žalobkyně, ačkoliv byl její zástupce ohledání přítomen, ani netvrdí, že by se ve skladě snad nacházelo více takových lihovin, a konkrétněji neuvádí, z čeho dovozuje, že mohlo dojít k jejich záměně. Soud tak nemá pochybnosti, že se jednalo o zajištěné lihoviny. Tento žalobní bod je proto nedůvodný.
35. Dále žalobkyně namítla, že dne 20. 4. 2015 se v rozporu s protokolem č. j. 66029/2015-610000-32.5, nekonalo ohledání věci, ale odebrání vzorků, které bylo navíc nezákonné. Soud v první řadě konstatuje, že pouhé nesprávné označení úkonu v protokolu je toliko formálním pochybením, které samo o sobě nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Soud nesouhlasí ani s názorem žalobkyně, že celní úřad během tohoto úkonu nebyl oprávněn odebrat vzorky zajištěných lihovin. Je pravdou, že § 16 odst. 2 zákona o povinném značení lihu z roku 2004, umožňuje celním úřadům odebírat vzorky lihu v rámci kontroly podle § 18 tohoto zákona (srov. zejména jeho odst. 5). Jde totiž o zvláštní vrchnostenské oprávnění (pravomoc) celních úřadů zasahující do právní sféry jednotlivce, k němuž je nutná existence výslovného zákonného zmocnění.
36. Zákon o povinném značení lihu z roku 2004 ani jiný právní předpis však nezakazuje provést odběr vzorků i po provedení kontroly v rámci navazujícího správního řízení. Jak správně uvedl žalovaný, povinností správního orgánu je zjistit skutkový stav, o němž

nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu požadovaném § 3 správního řádu. Za tím účelem je podle § 50 odst. 2 věty první správního řádu povinen – a v mezích zákona tedy i oprávněn – opatřit příslušné podklady, včetně důkazních prostředků. Povinností účastníka přitom podle věty poslední téhož ustanovení je poskytovat správnímu orgánu při opatřování podkladů veškerou potřebnou součinnost. Vzhledem k tomu, že odběr vzorků zajištěných lihovin byl nutný ke zjištění, zda obsahují líh podle § 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004, znamená to, že povinností žalobkyně jako účastníka řízení bylo odběry vzorků ze zajištěných lihovin umožnit. Jak vyplynulo z protokolu o ohledání ze dne 15. 4. 2014, kdy byl prováděn odběr vzorků z první části zajištěných lihovin, zástupce žalobkyně výslovně souhlasil s tím, aby byly odebrány vždy dva vzorky zajištěných lihovin. Sama žalobkyně následně ve vyjádření ze dne 28. 8. 2014 namítla, že vzorky nebyly odebrány ze všech druhů zajištěných lihovin. Z protokolu o ústním jednání ze dne 12. 8. 2015 pak plyne, že zástupce žalobkyně byl přítomen i při dodatečném odběru vzorků dne 20. 4. 2015 a ničeho proti tomu nenamítal. Jelikož zajištěné lihoviny byly dříve zajištěny a nacházely se v dispozici celního úřadu, nebylo třeba odebrání vzorků autoritativně vynucovat a postačilo, že jej žalobkyně konkludentně strpěla.

37. Nezákonná konečně není ani sama skutečnost, že odběry byly provedeny při ohledání zajištěných lihovin, neboť správní řád ani zákon o povinném značení lihu z roku 2004 postup při odběru vzorků v rámci správního řízení blíže neupravují. Naopak se jedná o vhodný postup, který umožňuje za přítomnosti účastníka ztotožnit příslušné zboží jeho ohledáním a poté z něj odebrat vzorky. Účastník tak má možnost se k postupu správního orgánu vyjádřit a vznášet návrhy a námítky. Vzorky zajištěných lihovin tedy byly získány v souladu se zákonem a protokoly o jejich zkouškách byly použitelným důkazem (§ 51 odst. 1 správního řádu). Žalobní bod je proto nedůvodný.
38. Dále žalobkyně namítla, že není osobou, kterou není možné stíhat podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že mezi důvody, pro něž nelze pachatele stíhat, nepochybně spadá i zánik odpovědnosti za správní delikt pro prekluzi, neboť pachatele, jehož odpovědnost zanikla, již nelze za jím spáchaný správní delikt postihnout (srov. bod 15 rozsudku NSS ze dne 5. 5. 2016, č. j. 10 Afs 135/2015 – 43). Stejným způsobem je jak soudní praxí, tak doktrínou ustáleně interpretován i § 101 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, který upravuje ochranné opatření zabránění věci, jež náleží pachateli, kterého nelze stíhat, a jehož se žalobkyně dovolává (srov. bod 23 nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 36/15; obdobně viz usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 6. 2012, sp. zn. II. ÚS 186/12, a tam citovanou komentářovou literaturu; a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 4 Tdo 1118/2017, dostupné na www.nsoud.cz). Jak v dané věci plyne z usnesení o zastavení řízení, odpovědnost žalobkyně za spáchaní správního deliktu podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004 zanikla, neboť celní úřad pravomocně nerozhodl v pětileté prekluzivní lhůtě podle § 24 odst. 3 tohoto zákona. Žalobkyni tedy nebylo možné za tento delikt stíhat. Skutečnost, zda k uplynutí prekluzivní lhůty došlo v důsledku nečinnosti správních orgánů, přitom není z hlediska zákonných podmínek pro zabránění věci relevantní (srov. bod 16 uvedeného rozsudku NSS).
39. Pokud jde o související dílčí námítku, podle níž žalobkyně není pachatelkou podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu z roku 2004, neboť o tom nebylo pravomocně rozhodnuto, lze konstatovat, že jde o absurdní argumentaci, která nemá oporu v zákoně. Ze znění tohoto ustanovení (*„náleží pachateli správního deliktu, kterého*

nelze za správní delikt stíhat“) je zřejmé, že pachatelem není míněn ten, kdo byl uznán vinným pravomocným rozhodnutím správního orgánu, neboť takovou osobu nejenže lze stíhat, ale především jí lze uložit přímo trest propadnutí věci, vůči němuž je zabránění věci subsidiární. Pachatelem je třeba v kontextu tohoto ustanovení rozumět toho, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu, tedy podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu, která neoprávněně nakládá s neznačeným lihem (viz již citovaný bod 15 rozsudku NSS sp. zn. 10 Afs 135/2015). K uložení zabránění věci tedy nebylo vyžadováno pravomocné rozhodnutí o vině žalobkyně. Žalobní bod proto soud shledal nedůvodným.

40. V replice doručené soudu až po uplynutí žalobní lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. žalobkyně uplatnila nový žalobní bod, jímž namítala prekluzi práva uložit jí zabránění zajištěných lihovin podle zákona o povinném značení lihu z roku 2013. Ačkoliv, jak uvedl žalovaný, platí, že rozšířit žalobu o další žalobní body lze podle § 71 odst. 2 s. ř. s. pouze v této lhůtě, a uvedený žalobní bod tak byl uplatněn opožděně, je současně nutno konstatovat, že otázkou prekluze práva je soud povinen se zabývat z úřední povinnosti (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07). Na rozdíl od žalobkyně soud nicméně nemá za to, že došlo k prekluzi. Jak bylo výše uvedeno, na věc je potřeba aplikovat zákon o povinném značení lihu z roku 2004, nikoliv novější zákon z roku 2013, jímž žalobkyně v replice argumentuje. Šestiletá lhůta podle § 22 odst. 3 zákona o povinném značení lihu z roku 2004 počítaná ode dne kontroly žalobkyně (25. 9. 2010) ke dni vydání napadeného rozhodnutí ještě neuplynula. Nepřípadná je rovněž argumentace žalobkyně závěry uvedenými v rozsudku č. j. 3 Afs 170/2014 – 35, neboť ten se týká jiné právní úpravy, přičemž zákon o povinném značení lihu z roku 2004 výslovně stanoví prekluzivní lhůtu pro zabránění věci. Nadto, jak správně uvedl žalovaný, by se na zabránění neznačeného lihu nemohla vztahovat ani prekluzivní lhůta podle § 69 odst. 3 zákona o povinném značení lihu z roku 2013, neboť ta dopadá jen na zabránění jiné věci podle § 68 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Právo žalovaného uložit žalobkyni zabránění zajištěných lihovin proto nepřekludovalo. Soud tedy ani z tohoto důvodu neshledal napadené rozhodnutí nezákonným.
41. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, která byla ve věci z procesního hlediska neúspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl naopak plně úspěšný, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud tedy rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. ledna 2019

Mgr. Jitka Zavřelová , v. r.
předsedkyně senátu